

Wtorek, 7 czerwca 2016 r.

P8_TA(2016)0251

Rozwiązania technologiczne dla zrównoważonego rolnictwa w UE**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 7 czerwca 2016 r. w sprawie rozwiązań technologicznych dla zrównoważonego rolnictwa w UE (2015/2225(INI))**

(2018/C 086/06)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w szczególności jego art. 11, art. 114 ust. 3, art. 168 ust. 1 i art. 191,
- uwzględniając decyzję Rady 2013/743/UE z dnia 3 grudnia 2013 r. ustanawiającą program szczegółowy wdrażający program „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) i uchylającą decyzje 2006/971/WE, 2006/972/WE, 2006/973/WE, 2006/974/WE i 2006/975/WE ⁽¹⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) oraz uchylające decyzję nr 1982/2006/WE ⁽²⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 ⁽³⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG ⁽⁴⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającą ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów ⁽⁵⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 233/2014 z dnia 11 marca 2014 r. ustanawiające Instrument Finansowania Współpracy na rzecz Rozwoju na lata 2014–2020 ⁽⁶⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 870/2004 z dnia 24 kwietnia 2004 r. ustanawiające wspólnotowy program w sprawie ochrony, opisu, zbierania i wykorzystania zasobów genetycznych w rolnictwie i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1467/94 ⁽⁷⁾, a także sprawozdanie Komisji z dnia 28 listopada 2013 r. zatytułowane „Zasoby genetyczne w rolnictwie – od ochrony do zrównoważonego wykorzystywania” (COM(2013)0838),
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy ⁽⁸⁾,
- uwzględniając protokół ustaleń w sprawie współpracy w dziedzinie rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich w latach 2014–2020, podpisany w dniu 14 lipca 2014 r. przez Komisję Europejską i Europejski Bank Inwestycyjny,

⁽¹⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 965.⁽²⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 104.⁽³⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 487.⁽⁴⁾ Dz.U. L 309 z 24.11.2009, s. 1.⁽⁵⁾ Dz.U. L 309 z 24.11.2009, s. 71.⁽⁶⁾ Dz.U. L 77 z 15.3.2014, s. 44.⁽⁷⁾ Dz.U. L 162 z 30.4.2004, s. 18.⁽⁸⁾ Dz.U. L 268 z 18.10.2003, s. 1.

Wtorek, 7 czerwca 2016 r.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie przyszłości europejskiego sektora ogrodnictwa – strategię na rzecz wzrostu ⁽¹⁾,
  - uwzględniając analizę przeprowadzoną w 2014 r. przez Departament Tematyczny B: Polityka strukturalna i polityka spójności – rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich, zatytułowaną „Rolnictwo precyzyjne: szansa dla rolników w UE – potencjalne wsparcie w ramach WPR w latach 2014–2020”,
  - uwzględniając badanie Weryfikacji Rozwiązań Naukowych i Technologicznych (STOA) z 2013 r. pt. „Jak wyżywić 10 miliardów ludzi? Rozwiązania technologiczne”,
  - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 29 lutego 2012 r. w sprawie europejskiego partnerstwa innowacyjnego na rzecz wydajnego i zrównoważonego rolnictwa (COM(2012)0079),
  - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 13 lutego 2012 r. zatytułowany „Innowacje w służbie zrównoważonego wzrostu: biogospodarka dla Europy” (COM(2012)0060),
  - uwzględniając decyzję Komisji z dnia 16 października 2015 r. w sprawie utworzenia grupy wysokiego szczebla doradców naukowych (C(2015)6946),
  - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 19 maja 2015 r. zatytułowany „Program UE – Lepsze wyniki dzięki lepszemu stanowiению prawa” (COM(2015)0215),
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 grudnia 2015 r. sprawie patentów i praw do ochrony odmian roślin ⁽²⁾,
  - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (A8–0174/2016),
- A. mając na uwadze, że nasze społeczności zmagają się z wieloma wyzwaniami w zakresie rolnictwa oraz że mają do odegrania własną rolę; mając na uwadze, że zgodnie z szacunkami do 2050 r. liczba ludności na świecie wyniesie 9,6 mld, co oznacza wzrost w stosunku do dzisiejszej wartości o około 2,4 mld osób;
- B. mając na uwadze, że średnio jedna trzecia produkowanej żywności jest marnotrawiona, a w niektórych sektorach prawie połowa; mając na uwadze, że jednym z najskuteczniejszych sposobów sprostania temu spodziewanemu zapotrzebowaniu bez konieczności uszczuplania skąpych zasobów jest wykorzystanie rozwiązań technologicznych, aby zwiększyć produkcję, usprawnić środki dystrybucji oraz rozwiązać problem marnowania żywności;
- C. mając na uwadze, że istnieje pilna potrzeba produkowania większej ilości bezpiecznej, zdrowej i bogatej w składniki odżywcze żywności dla obywateli UE oraz innych państw na całym świecie, aby rozwiązać problem niedożywienia, otyłości, chorób sercowo-naczyniowych itd.; mając na uwadze, że unijne wysokie standardy jakości żywności cieszą się uznaniem na całym świecie;
- D. mając na uwadze, że istnieje wiele konkurencyjnych alternatyw dla innego niż rolnicze wykorzystania gruntów, w tym urbanizacja, uprzemysłowienie, turystyka i rekreacja;
- E. mając na uwadze, że surowce rolne oferują perspektywy wzrostu w dziedzinie zielonej chemii;
- F. mając na uwadze, że wzmocnienie zrównoważonego charakteru rolnictwa staje się coraz ważniejszym celem dla jego podmiotów, gdyż z jednej strony istnieje konieczność ograniczenia kosztów dla utrzymania poziomu dochodów, a z drugiej reagowania na uszczuplanie i degradację zasobów naturalnych (gleby, wody, powietrza i bioróżnorodności); mając na uwadze, że w rolnictwie wykorzystuje się 70 % słodkiej wody zużywanej na świecie, a w niektórych regionach UE i na świecie dostęp do wody stanowi już główny czynnik ograniczający produkcję rolną; mając na uwadze, że można znacząco zmniejszyć zużycie wody pitnej w rolnictwie dzięki skutecznemu wykorzystaniu nowoczesnej techniki nawadniania i uprawom dostosowanym do warunków klimatycznych;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0205.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0473.

Wtorek, 7 czerwca 2016 r.

- G. mając na uwadze, że nawozy azotowe przynoszą wysokie plony, jednak do ich produkcji wykorzystuje się około 50 % energii pochodzącej z paliw kopalnych, którą pochłaniają systemy produkcji rolnej;
- H. mając na uwadze, że według szacunków do 2030 r. światowe zapotrzebowanie na energię wzrośnie o 40 %; mając na uwadze, że należy obecnie koniecznie poważnie zastanowić się, jak sprostać temu zapotrzebowaniu, zwiększając wydajność energetyczną i zabezpieczenie koszyka energetycznego obejmującego energię ze źródeł odnawialnych; mając na uwadze, że według badań krótsze łańcuchy rolno-spożywcze mogą prowadzić do niższego zużycia energii, z korzyścią dla ponoszonych kosztów i środowiska;
- I. mając na uwadze, że każdego roku nawet 40 % światowych plonów ulega zniszczeniu przez agrofagi i choroby roślin oraz że wartość ta w kolejnych latach może znacznie wzrosnąć; mając na uwadze, że należy podjąć działania, aby zapobiec dalszemu nasilaniu się tego zjawiska, w tym w ramach systemowych podejść i dostosowania istniejących modeli produkcji; mając na uwadze, że zmiana klimatu potęguje to zjawisko, prowadząc do pojawiania się nowych pod względem środowiskowym agrofagów i chorób roślin;
- J. mając na uwadze, że globalne ocieplenie wywołuje ekstremalne zdarzenia pogodowe, które skutkują suszą lub powodzią wywołującymi znaczne szkody dla lokalnych grup ludności i stanowią poważne zagrożenie dla ich bezpieczeństwa żywnościowego; mając na uwadze, że odporność klimatyczna biologicznie i strukturalnie zróżnicowanych agroekosystemów może pomóc zmniejszyć to zagrożenie;
- K. mając na uwadze, że potencjał unijnych plonów modyfikowanych genetycznie nie jest konsekwentnie wykorzystywany w gospodarstwach europejskich, które w ostatnich latach odnotowują stagnację zbiorów;
- L. mając na uwadze, że różnorodność i jakość zasobów genetycznych roślin odgrywa kluczową rolę w kwestii odporności i wydajności rolnictwa, przez co jest determinującym czynnikiem długofalowego rozwoju rolnictwa oraz bezpieczeństwa żywnościowego;
- M. mając na uwadze, że rozwiązanie problemu rozbieżności w plonach stanowi szczególne wyzwanie dla planu badań w dziedzinie zrównoważonego rolnictwa;
- N. mając na uwadze, że rolnictwo precyzyjne polega na stosowaniu automatyzacji i innych technologii, aby zwiększyć precyzję i wydajność kluczowych praktyk związanych z zarządzaniem rolnictwem, wykorzystując podejścia oparte na systemach w celu gromadzenia i analizy danych, a także optymalizacji związków między pogodą, glebą, wodą i plonami; mając na uwadze, że nadrzędnym celem rolnictwa precyzyjnego jest obniżenie poziomu pestycydów, a także wykorzystania nawozów i wody, przy jednoczesnym zwiększeniu żyzności gleby i optymalizacji plonów;
- O. mając na uwadze, że wiedza o glebie uczy nas, że zdrowa i aktywna gleba odżywia i chroni uprawy dzięki pożytecznym gatunkom, które chronią ją przed patogenami i szkodnikami, a także dostarcza roślinom uprawnym składniki odżywcze i wodę w zamian za cukry uwalniane przez korzenie roślin; mając na uwadze, że praktyki rolne mogą wywierać negatywny wpływ na biologiczną, chemiczną i fizyczną jakość gleby, powodując takie skutki jak erozja gleby, degradacja struktur gleby i utrata żyzności;
- P. mając na uwadze, że korzyści płynące z innowacyjnych technologii nie powinny ograniczać się do jednego typu praktyk rolnych, a powinny być stosowane do wszystkich rodzajów rolnictwa: konwencjonalnego lub ekologicznego, hodowli i upraw, do małych i dużych gospodarstw;
- Q. mając na uwadze, że w latach 1993–2009 liczba czynnych substancji pestycydowych została zmniejszona o 70 %, jednak pojaw szkodników w Unii Europejskiej nasilił się; mając na uwadze, że proces zatwierdzania, w tym kryteria określania substancji czynnych i nowych substancji stanowiących alternatywę dla środków ochrony roślin, staje się coraz bardziej wymagający dla unijnego rolnictwa i dla obywateli Unii; mając na uwadze pilną potrzebę rozwiązania problemu braku substancji czynnych do zastosowań małoobszarowych;

Wtorek, 7 czerwca 2016 r.

- R. mając na uwadze, że rozwiązania, które nie chronią w wystarczającym stopniu upraw specjalnych, zagrażają jakości, różnorodności i zrównoważonej produkcji żywności w UE, co rodzi bezpośrednie konsekwencje w postaci strat szacowanych na ponad 1 mld EUR, w tym strat w produkcji i dodatkowych kosztów ponoszonych przez rolników;
- S. mając na uwadze, że krótkoterminowe cykle w priorytetach finansowania polityki i badań mogą mieć szkodliwy wpływ na umiejętności, infrastrukturę i innowacje w rolnictwie; mając na uwadze, że należy nadać priorytet skutecznemu transferowi wyników badań z laboratoriów do rolników, a także programom badawczym skupionym na większej zrównoważoności rolnictwa, redukcji kosztów produkcji oraz zwiększeniu konkurencyjności;

Rolnictwo precyzyjne

1. zauważa, że sektor rolnictwa zawsze polegał na nowych modelach i praktykach prowadzenia gospodarstwa, w tym na nowych technikach i metodach produkcyjnych służących zwiększeniu wydajności i dostosowaniu do nowych i zmieniających się okoliczności; podkreśla, że usługi ekosystemowe, takie jak obieg składników pokarmowych, mają kluczowe znaczenie dla rolnictwa oraz że pewne funkcje, takie jak biosekwestracja, wykraczają poza produkcję żywności;
2. jest przekonany, że innowacyjność może przyczynić się do osiągnięcia zrównoważonego rolnictwa w UE i uważa, że technologie rolnictwa precyzyjnego są szczególnie istotne dla zachowania postępu, jednak uznaje ograniczenia w ich szerokim stosowaniu, w tym wiarygodność, funkcjonalność i znajomość tych technologii, a także dostosowania ich do wszystkich rodzajów i rozmiarów gospodarstw;
3. uważa, że zasady leżące u podstaw rolnictwa precyzyjnego są w stanie przynieść większe korzyści środowiskowe, doprowadzić do wzrostu dochodów gospodarstw i racjonalizacji użytkowania maszyn rolniczych, a także znacznie zwiększyć wydajność zasobów, w tym wykorzystanie wody do nawadniania; w związku z tym zachęca Komisję do promowania strategii politycznych służących stymulowaniu rozwoju i wykorzystania technologii rolnictwa precyzyjnego w odniesieniu do wszystkich rodzajów gospodarstw, niezależnie od ich rozmiarów i rodzaju produkcji, czy to roślinnej, czy to zwierzęcej;
4. podkreśla szczególną potrzebę procesu innowacji w rolnictwie precyzyjnym, aby rozwiązać problem „wysokich kosztów” rozwoju i wykorzystywania pewnych technologii rolnictwa precyzyjnego, a także szczególną potrzebę czynnego zaangażowania rolników i całego łańcucha dostaw w rozwijanie tych technologii, aby zapewnić wyraźne korzyści dla gospodarstw i pomóc im w osiągnięciu większej odporności;
5. jest przekonany, że rozwój gospodarczy i zrównoważona produkcja nie wykluczają się wzajemnie oraz że można je osiągnąć przede wszystkim przez innowacje; podkreśla potrzebę wspierania innowacji w technologii i zarządzaniu przez zapewnienie spójności i przejrzystości regulacyjnej oraz przestrzeni dla przedsiębiorczości i wzywa Komisję do zadbania o jednoznaczne uwzględnienie innowacji w planowanych przeglądach i reformach odpowiednich przepisów; zwraca uwagę, że rolnictwo europejskie jest w stanie wytwarzać wysokiej jakości produkty posiadające wysoką wartość dodaną oraz proponować opłacalne, oparte na wiedzy rozwiązania, aby zapewnić żywność rosnącej i coraz bardziej wymagającej światowej populacji;
6. apeluje do sektora rolnego, Komisji i państw członkowskich o współpracę na rzecz poprawy wydajności i możliwości dostosowania technologii z dziedziny robotyki i innych technik rolnictwa precyzyjnego w celu efektywnego wykorzystywania środków w ramach finansowania badań na rzecz rolnictwa i ogrodnictwa;
7. apeluje także do sektora o wykorzystywanie możliwości, jakie stwarzają innowacje, aby rozwijać dostępny wszystkim potencjał rolnictwa precyzyjnego, poprawiając w ten sposób pozycję osób niepełnosprawnych, promując równouprawnienie, rozszerzając umiejętności i zwiększając szanse zatrudnienia w społecznościach wiejskich;
8. z zadowoleniem przyjmuje uwzględnienie kwestii robotyki w ramach rolnictwa precyzyjnego w nowo opublikowanym programie prac „Horyzont 2020” na lata 2016–2017, jednak ubolewa, że wnioski w ramach tego programu nie obejmują wymogu stosowania wielostronnego podejścia, co może oznaczać, że rolnicy są wykluczeni z innowacyjnego rozwoju; podkreśla, że rolnictwo precyzyjne może zmniejszyć zużycie zasobów o co najmniej 15 %; zachęca do wykorzystywania rolnictwa precyzyjnego zapewniającego nowe podejścia do całościowego zarządzania gospodarstwem rolnym, takie jak maszyny sterowane technologią GPS/GNSS oraz zdalnie kierowane bezzałogowe systemy powietrzne (BSP);

Wtorek, 7 czerwca 2016 r.

Duże zbiory danych i informatyka

9. zauważa, że rolnictwo podlega zmianom, tak samo jak wszystkie pozostałe sektory gospodarki; podkreśla, że nowoczesne rolnictwo stało się możliwe tylko dzięki zaakceptowaniu postępu naukowo-technicznego oraz że rewolucja cyfrowa jest szansą na dalszy rozwój w sektorze rolnictwa;

10. podkreśla, że gromadzenie i analiza obszernych zintegrowanych zbiorów danych mogą pobudzać innowacje w rolnictwie oraz że są one szczególnie pożyteczne w rozwiązywaniu problemów i rozwijaniu wydajnego i zrównoważonego łańcucha żywnościowego, z którego skorzystają rolnicy, gospodarka, konsumenci i środowisko; wzywa Komisję i państwa członkowskie do usunięcia przeszkód na drodze do zintegrowania złożonych i fragmentarycznych systemów ICT, pobudzania inwestycji oraz pokrycia kosztów szkoleń, a także apeluje o większe udostępnienie rolnictwu niezbędnych obiektów;

11. z zadowoleniem przyjmuje postępy poczynione przez Europejską Agencję Kosmiczną (ESA) w kwestii rozwoju rolnictwa precyzyjnego; uważa bowiem, że satelita ESA Sentinel-2, który znajdzie się na orbicie pod koniec 2016 r., może dostarczyć wyraźniejszy obraz udziału upraw i lasów w pokryciu terenu, co pozwoli skuteczniej realizować założenia polityki rolnej, zrationalizować wykorzystanie zasobów oraz dokonać optymalizacji okresów zbiorów; wzywa Komisję i państwa członkowskie do wsparcia wykorzystywania systemów satelitarnych;

Gospodarowanie glebą, wodą oraz substancjami odżywczymi

12. przyznaje, że degradacja gleby jest głównym ograniczeniem w produkcji rolnej i apeluje o więcej ambicji i wysiłku na rzecz poprawy praktyk gospodarowania glebą i wodą, zwłaszcza w świetle zmiany klimatu; z zadowoleniem przyjmuje technologie CTF (Controlled Traffic Farming – nawigacja maszynami rolniczymi), które zmniejszają szkody, jakie ponosi gleba na skutek nadmiernego wykorzystania gruntów, a także niedawne starania, aby wykorzystywać technologie wysokiej rozdzielczości zdalnie sterujące czujnikami w rolnictwie ekologicznym; zachęca Komisję do ilościowego określenia korzyści tych nowych technologii dla środowiska i produkcji oraz do zapewniania świadomości, wiedzy i transferów technologii;

13. apeluje, by rolnicy byli angażowani w projektowanie, testowanie i upowszechnianie technologii mapowania składników odżywczych gleby w celu zwiększenia skuteczności tych technologii;

14. ubolewa, że efektywność gospodarowania składnikami odżywczymi jest w UE bardzo niska i podkreśla, że niezbędne są działania na rzecz poprawy efektywności stosowania azotu (N), fosforu (P) i potasu (K), aby zmniejszyć ich wpływ na środowisko i zwiększyć produkcję żywności i energii; apeluje o przeprowadzenie ukierunkowanych badań naukowych (i stosowanie ich wyników) w celu lepszego monitorowania efektywności składników odżywczych i dalszej optymalizacji technologii zmiennego dawkowania;

15. zgadza się, że rozwój nowych technologii i innowacyjnych praktyk rolnych może znacząco przyczynić się do zmniejszenia zużycia produktów ochrony roślin, nawozów i wody oraz przeciwdziałać erozji gleby;

Różnorodność genetyczna

16. jest zdania, że utrata różnorodności genetycznej na przestrzeni ubiegłego stulecia zagraża bezpieczeństwu żywnościowemu oraz bezpieczeństwu pasz i osłabia strategię polityczną UE w zakresie zrównoważonego rolnictwa, ochrony bioróżnorodności i strategii łagodzenia zmiany klimatu; uważa, że monokultura i brak płodozmianu to główne powody utraty różnorodności genetycznej; uważa, że wszystkie odmiany roślin i gatunki zwierząt, w tym populacje miejscowe i ich dzikie i półdzikie gatunki pokrewne, a także stare i pionierskie odmiany są kluczowe dla zachowania różnorodności genetycznej, programów hodowlanych oraz produkcji wystarczającej ilości, pełnowartościowej i zdrowej żywności;

17. jest zdania, że rozporządzenie UE powinno pomóc rolnikom i hodowcom jak najlepiej wykorzystywać te zasoby genetyczne, aby chronić różnorodność biologiczną i innowacje podczas pracy nad nowymi odmianami; podkreśla, że rozporządzenia UE zawsze powinny mieć na celu nieutrudnianie takich innowacyjnych procesów przez nakładanie zbędnych obciążeń administracyjnych na hodowców i rolników;

18. podkreśla potrzebę szerszego dialogu między bankami genetycznymi, podmiotami publicznymi i prywatnymi prowadzącymi badania nad roślinami i hodowlą, hodowcami, użytkownikami końcowymi i wszystkimi pozostałymi podmiotami zaangażowanymi w ochronę i wykorzystywanie zasobów genetycznych, aby wykształcić odporność i sprostać wyzwaniom zrównoważonego rolnictwa w całej Europie;

Wtorek, 7 czerwca 2016 r.

19. podkreśla dotychczasowe wsparcie DG ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz DG ds. Badań Naukowych i Innowacji w zakresie działań związanych z ochroną zasobów genetycznych, np. Europejskiej Sieci Ochrony Nasion Rodzimych (ENSCONET), apeluje jednak o kolejne programy, aby w dalszym ciągu wspierać działania służące ochronie genetycznej plonów i zwierząt gospodarskich, zwłaszcza w zakresie wykorzystywania zasobów genetycznych za pośrednictwem działań podejmowanych w gospodarstwie rolnym;

20. podkreśla znaczenie objęcia ochroną zasobów genetycznych większej liczby gatunków roślin i zwierząt, a także zauważa, że fundusze przeznaczone na badania w tym obszarze powinny przynieść rezultat w postaci rozwoju technologicznego rolnictwa i ogrodnictwa;

21. wzywa Komisję do przedstawienia wniosków dotyczących europejskiej strategii na rzecz zachowania różnorodności genetycznej w rolnictwie przewidzianej w ramach środka nr 10 europejskiej strategii ochrony różnorodności biologicznej do 2020 r.;

22. uznaje potrzebę odpowiedzialnego wykorzystania zbiorów zasobów genowych w celu zidentyfikowania i dokonania charakterystyki cech dotyczących efektywności gospodarowania zasobami, odporności na agrofagi i choroby oraz innych cech związanych z podwyższoną jakością i odpornością; uważa, że wymaga to większego skupienia uwagi na fenotypowaniu, które niesie ze sobą poważne utrudnienia w odniesieniu do wielu upraw;

23. zauważa, że najskuteczniejszym sposobem utrzymania różnorodności genetycznej w rolnictwie jest korzystanie z niej *in vivo*; zauważa, że spośród trzech kryteriów DUS (odrębności, wyrównania i trwałości) stosowanych w urzędowych wykazach materiału siewnego UE wyrównanie i trwałość nie stanowią naturalnych cech zróżnicowanych genetycznie roślin; zauważa, że przystosowanie do zmiany klimatu zależy od wysokiego zróżnicowania genetycznego; zauważa coraz większą koncentrację rynków materiału siewnego i zmniejszone zróżnicowanie odmian; wspiera rolę, jaką rolnicze systemy materiału siewnego i wymiany odgrywają we wzmacnianiu pozycji rolników i uznaje hodowlę partycypacyjną za długoletnią tradycję innowacyjności w społecznościach wiejskich;

24. uznaje potrzebę zachowania i wykorzystywania zasobów genetycznych, by zapewnić długoterminowe bezpieczeństwo żywnościowe, a także by rozszerzyć genetyczną bazę nowoczesnych programów hodowli roślin i zwierząt; dostrzega, że gospodarstwu ekologicznemu grozi brak nowych, odpornych na agrofagi i choroby odmian, które można by uprawiać bez stosowania produktów ochrony roślin; popiera ideę podziału dostępu i korzyści, jednak wzywa do wdrożenia protokołu z Nagoi na mocy rozporządzenia (UE) nr 511/2014 oraz rozporządzenia wykonawczego (UE) 2015/1866, tak aby hodowców nie odstraszały utrudnienia i koszty wynikające z wykorzystania materiału dzikich gatunków w celu wprowadzania nowych cech, takich jak odporność na agrofagi i choroby, właściwości odżywcze i odporność środowiskowa; zauważa, że należy tego dokonać bez osłabiania pozycji społeczności wiejskich, które od lat zajmują się hodowlą gatunków i rozmnażaniem odmian;

25. uważa, że konieczne jest zachowanie ras lokalnych i rozwój ich wydajności z uwagi na ich zdolność dostosowania się do cech ich naturalnego środowiska oraz że należy zapewnić poszanowanie prawa rolników do niezależnej hodowli roślin oraz magazynowania i wymiany materiału siewnego różnych gatunków i odmian, aby zagwarantować genetyczną różnorodność rolnictwa europejskiego;

26. uważa, że należy wspierać odpowiedni płodozmian, który nadal jest korzystny dla rolników; podkreśla także konieczność utrzymania zasobów genetycznych oraz szeregu odpowiednich narzędzi ochrony szerokiej gamy upraw; podkreśla, że brak takich narzędzi poważnie wpłynie na różnorodność upraw, które można produkować z zyskiem;

Hodowla selektywna

27. wspiera potrzebę dalszych postępów w innowacyjnej hodowli dzięki stosowaniu bezpiecznych i sprawdzonych technik mających na celu rozszerzenie w plonach nie tylko zakresu cech odporności na agrofagi i choroby, lecz także różnorodności dostępnych na rynku surowców żywnościowych bogatych w składniki odżywcze oraz przynoszących korzyści dla zdrowia;

28. uważa, że ważne jest zapewnienie stałego wsparcia na rzecz rozwoju i stosowania przyszłych narzędzi technologicznych, które mogą umożliwić pomyślne rozwiązanie społecznych problemów przyszłości dzięki hodowli;

Wtorek, 7 czerwca 2016 r.

29. uważa, że nadszedł czas, aby Komisja opublikowała sprawozdanie końcowe grupy roboczej ds. nowych technik oraz by wykorzystać jej naukowe wnioski jako podstawę między innymi wyjaśnienia statusu prawnego technik hodowli, które obecnie podlegają kontroli, a także by wykorzystać do tego celu rzetelną analizę prawną;

30. zachęca wszystkie zainteresowane strony oraz opinię publiczną do prowadzenia otwartego i przejrzystego dialogu w sprawie odpowiedzialnego rozwoju wysokoprecyzyjnych, innowacyjnych rozwiązań w ramach programów hodowlanych, w tym na temat wynikających z nich zagrożeń i korzyści; zwraca uwagę, że będzie to wymagało działań służących szerzeniu wiedzy o nowych technikach, a także ich zrozumienia wśród rolników i ogółu społeczeństwa; wzywa Komisję do zadbania o to, by konsumenci i rolnicy posiadali wystarczającą wiedzę o nowych i pojawiających się technikach hodowlanych, aby zapewnić możliwość prowadzenia otwartej i rzeczowej debaty publicznej;

31. wyraża zaniepokojenie niedawną decyzją Wielkiej Izby Odwoławczej Europejskiego Urzędu Patentowego (EPO) z dnia 25 marca 2015 r. w sprawach G2/12 i G2/13;

Środki ochrony roślin (ŚOR)

32. podkreśla pilną potrzebę dokonania przeglądu wdrażania ram regulacyjnych dotyczących środków ochrony roślin, a także opracowania spójnego, wydajnego, przewidywalnego, opartego na ryzyku i solidnych podstawach naukowych systemu zatwierdzania i oceny; uważa za ważne zmniejszenie w jak największym stopniu uzależnienia od rolnictwa stosującego pestycydy i zwraca uwagę, że produkcja żywności i paszy odbywa się w konkurencyjnym środowisku międzynarodowym; uważa za istotne, by rozwijać środki ochrony roślin, które będą opłacalne, bezpieczne w stosowaniu i przyjazne dla środowiska;

33. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywy w ramach programu sprawności i wydajności regulacyjnej Komisji w 2016 r., które zobowiązują UE do przeprowadzenia oceny rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 oraz rozporządzenia (WE) nr 396/2005; podkreśla, że proces REFIT nie może prowadzić do obniżenia standardów bezpieczeństwa żywności i ochrony środowiska;

34. apeluje do Komisji, by w swoim sprawozdaniu dla Parlamentu i Rady zawarła propozycje rozwiązań służących zmianie i udoskonaleniu obecnych przepisów, a zwłaszcza przepisów dotyczących funkcjonowania mechanizmu wzajemnego uznawania zezwoleń oraz procesu ocen strefowych;

35. podkreśla obawy, że strefowy system zatwierdzania nie funkcjonuje z powodu ciągłego stosowania przestarzałych krajowych metodologii zatwierdzania oraz wzywa Komisję, by dokonała ujednolicenia systemu oceny w celu zapewnienia wzajemnego uznawania produktów we wszystkich państwach członkowskich leżących w strefach określonych w rozporządzeniu (WE) nr 1107/2009;

36. z zadowoleniem przyjmuje najnowszą sieć europejskiej przestrzeni badawczej dotyczącą integrowanej ochrony roślin, a także nową platformę koordynacji dla zastosowań małoobszarowych, lecz uważa, że platforma ta mogłaby być lepiej wykorzystywana do celów badań i innowacji, by zaradzić brakowi rozwiązań w zakresie ochrony upraw w zastosowaniach małoobszarowych i upraw specjalnych;

37. podkreśla znaczenie przejrzystej oceny skutków substancji czynnych w celu zapewnienia zrównoważonego rolnictwa zgodnie z przepisami UE, a także kompleksowej oceny zagrożeń związanych z wykorzystaniem produktów; przypomina, że zasadę ostrożności należy stosować, gdy stopień niepewności jest zbyt wysoki, by zapewnić zdrowie publiczne lub normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska;

38. apeluje do DG ds. Zdrowia i Bezpieczeństwa Żywności o ustalenie jasnych kryteriów określania substancji czynnych niskiego ryzyka w celu opracowania i wykorzystywania pestycydów niskiego ryzyka, uwzględniając przy tym ewolucję wiedzy naukowej i dbając o osiągnięcie celów ochrony zdrowia i środowiska, a także o zapewnienie danych dotyczących bezpieczeństwa w odniesieniu do kryteriów stosowanych do wszelkich substancji potencjalnie niskiego ryzyka;

39. jest zdania, że należy traktować priorytetowo substancje niskiego ryzyka, w tym niechemiczne alternatywy dla środków ochrony roślin, takie jak biologiczne środki ochrony roślin, przy ocenie dokonywanej przez państwa członkowskie pełniące rolę sprawozdawców oraz Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA), tak aby pomóc w osiągnięciu celów dyrektywy 2009/128/WE związanych z integrowaną ochroną roślin i ze zrównoważonym wykorzystaniem pestycydów, zwłaszcza w przypadku wykorzystywania produktów w odniesieniu do mniejszych i specjalnych upraw;

Wtorek, 7 czerwca 2016 r.

40. podkreśla, że rolnicy muszą dysponować większym zestawem narzędzi, aby chronić swoje uprawy i decydować o wyborze środków najlepiej chroniących uprawy; zachęca w związku z tym do szerszego stosowania w ramach integrowanej ochrony roślin różnych rozwiązań alternatywnych wobec tradycyjnych pestycydów, w tym biopestycydów, i wzywa do podjęcia większych wysiłków w celu opracowania oszczędniejszych rozwiązań alternatywnych przez wspieranie badań w terenie nad niechemicznymi rozwiązaniami alternatywnymi i środkami niskiego ryzyka oraz bardziej przyjaznymi środowisku pestycydami oraz upowszechnianie przykładów takich rozwiązań;

41. zwraca uwagę, że kontrole biologiczne są metodą ochrony upraw opartych na wykorzystaniu żywych organizmów lub naturalnych substancji oraz że mogłyby zmniejszyć wykorzystanie tradycyjnych pestycydów i przyczynić się do zwiększenia odporności roślin;

42. wzywa Komisję do przedstawienia planu działania oraz ustanowienia grupy ekspertów w celu opracowania bardziej zrównoważonego systemu zwalczania szkodników; podkreśla potencjał systemu ochrony roślin, który poprawia interakcję między działaniami w zakresie hodowli roślin, naturalnymi systemami zwalczania i stosowaniem pestycydów;

43. ubolewa z powodu powolnego tempa wdrażania i oceny wdrożenia integrowanej ochrony roślin i dyrektywy 2009/128/WE przez, odpowiednio, państwa członkowskie i Komisję;

Rozwój umiejętności i transfer wiedzy

44. uznaje, że rozwój technologii związanych z rolnictwem wymaga wiedzy i zestawów wszechstronnych umiejętności zarówno specjalistycznych, jak i międzydyscyplinarnych, które obejmują między innymi ogólną wiedzę o roślinach, zwierzętach i środowisku, a także fizjologię oraz inżynierię;

45. wyraża ubolewanie w związku z coraz większymi brakami umiejętności w wielu z tych dziedzin i apeluje do państw członkowskich o współpracę z przedstawicielami sektora, instytucjami badawczymi i innymi zainteresowanymi stronami w zakresie opracowywania ich kolejnych programów rozwoju obszarów wiejskich, w tym europejskich partnerstw innowacyjnych, w celu zidentyfikowania szans służących wsparciu rozwoju umiejętności i transferu wiedzy w tych obszarach, między innymi za pomocą szkoleń i praktyk dla młodych rolników i podmiotów wchodzących na rynek;

46. apeluje do sektora technologii rolniczych o zwiększenie koordynacji i integracji demonstracji w gospodarstwie oraz wykorzystania takich demonstracji, a także o monitorowanie gospodarstw w celu wymiany najlepszych praktyk na szczeblu regionalnym, krajowym i europejskim z wykorzystaniem obecnie dostępnych lub nowych programów, inicjatyw lub zasobów;

47. dostrzega, że połączenie rolnictwa precyzyjnego i technologii cyfrowej może sprawić, iż rolnictwo stanie się bardziej atrakcyjne dla młodych rolników oraz może stworzyć nowe możliwości wzrostu i miejsca pracy na obszarach wiejskich; uważa, że inwestycje w rozwój tych technologii mogą sprzyjać wymianie pokoleń w rolnictwie;

Badania i priorytety finansowe

48. uznaje długofalowe wyzwania związane ze zrównoważonym rolnictwem i ogrodnictwem i apeluje do Komisji oraz do państw członkowskich o opracowanie długoterminowego planu inwestycyjnego, nadając priorytet podejściu sektorowemu, i kontynuowanie finansowania badań podstawowych i stosowanych; zwraca się do Komisji i państw członkowskich o udoskonalenie szkoleń dla specjalistów w zakresie zrównoważonego rolnictwa oraz o zapewnienie dostępności konsultacji eksperckich;

49. uważa, że plan ten powinien uwzględniać opłacalne rozwiązania i powinien mieć zastosowanie do drobnych przedsiębiorców, obszarów wiejskich, regionów najbardziej oddalonych i regionów górskich; podkreśla, że rolnicy są głównymi zarządcami środowiska w Europie i potrzebują stałego dostępu do innowacji i badań, umożliwiających im produkcję żywności, paszy i innych produktów w zrównoważony i bardziej opłacalny sposób, a jednocześnie chroniących środowisko dla przyszłych pokoleń, wzmacniając różnorodność biologiczną i usługi ekosystemowe;

Wtorek, 7 czerwca 2016 r.

50. z zadowoleniem przyjmuje postępy poczynione w ostatnich latach w zakresie badań stosowanych; apeluje jednak o zwiększenie wysiłków mających na celu zagwarantowanie transferu wiedzy do użytkowników końcowych oraz zaangażowanie rolników i innych użytkowników technologii i produktów rolnych, w tym drobnych gospodarstw;

51. apeluje o wzmocnienie zawartego w drugim filarze WPR europejskiego partnerstwa innowacyjnego na rzecz konkurencyjnego i zrównoważonego rolnictwa, aby tworzyć partnerstwa między innowacyjnymi podmiotami, w tym wszystkimi rolnikami, a zwłaszcza drobnymi producentami rolnymi, bardziej oddalonymi od europejskich centrów decyzyjnych;

52. zwraca uwagę, że państwa członkowskie, które inteligentnie zastosowały partnerstwa publiczno-prywatne, zaczęły w większym stopniu wykorzystywać badania stosowane oraz odnotowano w nich większe zaangażowanie użytkowników końcowych;

53. uważa za ważne, by Komisja i państwa członkowskie opracowywały projekty skupiające się na rozwoju bardziej zasobooszczędnych praktyk rolnych i odmian roślin, w tym specjalnych w skali lokalnej odmian roślin, mających na celu zachowanie i zwiększenie żyzności gleby oraz wymiany składników odżywczych, zwłaszcza z uwagi na rosnący niedobór wody i pewnych kluczowych składników nawozów, takich jak fosforan; apeluje, by Komisja nadała priorytet inwestycjom w gospodarkę o obiegu zamkniętym oraz przyjaznym klimatowi praktykom rolnym, przy zapewnieniu odpowiednich zachęt finansowych do prowadzenia badań i wykorzystywania ich przez rolników; podkreśla, że należy rzetelnie ocenić, upowszechniać i wspierać korzyści płynące z akwaponiki, tworzenia zamkniętych cykli obiegu składników odżywczych, agrokologii, w tym agroleśnictwa, rolnictwa konserwującego i zrównoważonej gospodarki leśnej, saporrelu, krótkich łańcuchów paszowych, wypasania na pastwiskach oraz produkcji z małym nakładem środków;

54. uważa również za ważne, by Komisja i państwa członkowskie realizowały innowacyjne projekty na rzecz wytwarzania produktów niespożywczych (biogospodarka, energia ze źródeł odnawialnych itd.) i świadczenia usług w tym zakresie w celu rozwoju bardziej zasobooszczędnego i bardziej niezależnego sektora rolnictwa (lepsze wykorzystanie wody, energii, nawozów i pasz);

55. zwraca uwagę, że w znacznej części UE zmniejszyła się liczba niezależnych lub finansowanych ze środków publicznych ośrodków kształcenia, szkolenia i innowacji w sektorze rolnictwa, bądź też że ośrodki te w niewystarczający sposób stosują podejścia międzydyscyplinarne w rozwijających się dziedzinach, takich jak inżynieria rolnicza; dostrzega, że w niektórych państwach członkowskich kwalifikacje rolników są nadal ograniczone, co utrudnia dostęp do nowych technologii i ich stosowanie, i w związku z tym wzywa Komisję, by sporządziła europejski plan inwestycji w zakresie szkolenia i kształcenia rolniczego na poziomie technikum lub szkoły wyższej;

56. z zadowoleniem przyjmuje zainicjowane niedawno europejskie partnerstwo innowacyjne na rzecz wydajnego i zrównoważonego rolnictwa, które ma na celu powiązanie badań z rolnictwem w praktyce, oraz wzywa Komisję, by odgrywała aktywną rolę w pobudzaniu koordynacji na szczeblu krajowym i w wymiarze transgranicznym w celu wspierania wyraźnego programu innowacji związanego z programem „Horyzont 2020” oraz zagwarantowania odpowiedniego transferu wiedzy do użytkowników końcowych;

57. zachęca Komisję i państwa członkowskie do podjęcia większych wysiłków na rzecz informowania społeczeństwa o wartości rolnictwa w UE oraz do rozwijania transeuropejskich centrów innowacji w rolnictwie, które będą promować i zapewniać odpowiedni dostęp do nowych innowacyjnych technologii, zrównoważonego rolnictwa oraz bezpieczeństwa i suwerenności żywnościowej;

58. podkreśla, że działalność tych centrów powinna umożliwiać odpowiedni dostęp do nowych technologii służących nie tylko zrównoważonemu rolnictwu, ale również zrównoważonemu rozwojowi obszarów wiejskich dzięki współpracy z gminami, MŚP na obszarach wiejskich, spółdzielniami i organizacjami producentów; podkreśla, że centra te powinny być przejrzyste i otwarte dla ogółu społeczeństwa oraz rolników, a także powinny mieć międzysektorowy charakter sprzyjający dialogowi między sektorami, na które innowacje mogą wpływać w zróżnicowany sposób;

59. nalega na Komisję, by dopilnowała, żeby obok innowacji technologicznych i naukowych rozkwiatać mogły tradycyjne techniki i gospodarstwa rolne, ponieważ stanowią one ogromne bogactwo jako źródło różnorodności kulturowej, wiejskiej, historycznej i turystycznej, a także są źródłem utrzymania licznych drobnych producentów rolnych w najróżniejszych regionach Europy;

Wtorek, 7 czerwca 2016 r.

60. apeluje do państw członkowskich o lepsze wykorzystanie instrumentów finansowych utworzonych w ramach wspólnego protokołu ustaleń Komisji Europejskiej i Europejskiego Banku Inwestycyjnego w odniesieniu do rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich w latach 2014–2020;

61. podkreśla dodatkowe korzyści płynące z tych instrumentów, zwłaszcza związane z efektem mnożnikowym i gwarancjami kredytowymi mającymi na celu przyspieszenie wdrożenia planu badań w zakresie zrównoważonego rolnictwa i leśnictwa, w tym wyzwania społecznego nr 2 programu „Horyzont 2020”; zwraca przede wszystkim uwagę na ich użyteczność w ograniczaniu potrzeb i zagrożeń związanych z inwestycjami dla rolników, którzy chcą wdrażać kosztowne technologie i metody rolnictwa precyzyjnego;

Utrzymanie Europy w centrum rozwoju naukowego i innowacji

62. zwraca uwagę, że obszary wiejskie, w tym regiony najbardziej oddalone oraz regiony górskie, są bardziej narażone na faktyczne i potencjalne zmiany klimatu, co sprawia, że są one mniej atrakcyjne i bardziej podatne na starzenie się ludności i wyludnianie; przyznaje, że należy pozwolić, aby rolnictwo miało możliwość dostosowywania się do zmieniających się warunków dzięki wykorzystaniu wszelkich dostępnych rozwiązań technologicznych w celu zapewnienia bardziej zrównoważonego wykorzystania użytków rolnych;

63. zauważa, że nowoczesne technologie w rolnictwie i szerzej pojętym sektorze użytkowania gruntów mogą pomóc tym sektorom wnieść rzetelny wkład w ogólnoświatowe działania na rzecz złagodzenia zmiany klimatu; w tym kontekście podkreśla potrzebę rozszerzenia definicji „produktywnego rolnictwa” oraz wspierania w pełni i szanowania tych użytków rolnych, które tworzą dobro publiczne w zakresie łagodzenia zmiany klimatu i sekwestracji dwutlenku węgla, w tym rolnictwa agroekologicznego;

64. uważa za niezbędne, by chronić grunty orne na takich obszarach jak obszary górskie i peryferyjne regiony UE, i popiera wszelkie środki, aby również tym najczęściej małym gospodarstwom zapewnić dostęp do wysokiej jakości technologii dostosowanej do ich potrzeb;

65. uważa za konieczne, aby rozsądne regulacje unijne, nastawione na bezpieczeństwo i zdrowie konsumenta oraz ochronę środowiska, oparte na niezależnych, poddanych wzajemnej ocenie badaniach naukowych, umożliwiły konkurencyjność i atrakcyjność unijnych produktów rolnych na rynku wewnętrznym i rynkach światowych, oraz apeluje o dalsze stosowanie tej zasady;

66. zwraca przede wszystkim uwagę na wysokie koszty, długie terminy realizacji oraz handlową i prawną niepewność wprowadzania nowych technologii i zrównoważonych produktów na rynek w oparciu o obowiązujące obecnie przepisy UE; zauważa, że czynniki te są jeszcze bardziej widoczne w regionach najbardziej oddalonych, na odległych obszarach wiejskich, obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania i na obszarach górskich;

67. nalega na Komisję, by wykorzystwała i spotęgowała wszystkie cechy charakterystyczne regionów najbardziej oddalonych przez prowadzenie projektów pilotażowych w dziedzinie innowacji technologicznych i naukowych mających na celu zmniejszenie naturalnych ograniczeń tych regionów i, ze względu na ich małą skalę, trudności z uzyskaniem dostępu do najnowszych zdobyczy naukowych i technologicznych i ich stosowaniem;

68. apeluje do Komisji o udoskonalenie jej ram prawnych zgodnie z zasadami lepszego stanowienia prawa, aby zapewnić terminowe, wydajne i skuteczne procedury podejmowania decyzji, które mogłyby przyczynić się do rozwoju technologicznego w UE;

69. wzywa Komisję, by wykorzystwała swój nowy mechanizm doradztwa naukowego w celu udoskonalenia ram prawnych, które przy ocenie zagrożeń, niebezpieczeństw i korzyści związanych z wprowadzaniem lub niewprowadzaniem nowych technologii, produktów i praktyk będą kładły większy nacisk na niezależne i oparte na analizie ryzyka dowody naukowe;

Wtorek, 7 czerwca 2016 r.

70. zwraca uwagę na szerokie poparcie dla przyjęcia zasady innowacyjności, która wymagałaby pełnej oceny unijnych wniosków ustawodawczych pod kątem ich wpływu na innowacje;

71. wzywa Komisję, by podjęła szerzej zakrojone działania w dziedzinie współpracy naukowej na szczeblu międzynarodowym również w celu zintensyfikowania wymiany informacji i określania możliwości rozwoju;

o

o o

72. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.
